

چېژى سېنەما

سەلاخ ۴۴زىن

بە تەۋاۋى ، بە بېرىم نايەتەۋە ، كەي بۇ يەكەمجار ئاشناي ئەۋ جىھانە جوانو ئەفسوناۋىيەى سېنەما بومە ، جىھانىك كە ئەۋ واقىعە تالە ھىندە جوان دەكات ، خىرو شەپ ھىندە نابرابەر دەردەخات ، ھەروا سۆز ، ئەۋىن ۋە ھەستى مەۋىي ، لەۋلاشەۋە گەۋرەۋىي مەۋى ھىندە پىر بايەخ پىشانەدات ، من بۇ خۇم ھەر زوۋ ئاشنايەتى زۆرم لەگەلىا پەيدا كىرد ، ئەمەۋشى لەگەل دابى ، دۋاى دەيان سالى ھۆگىرىم بۇى لە كۆتا نايى ، ھەروا دىناي سېنەما بۇ من قوتابخانەيەكى نازاد ، كراۋە پىر لە چېژى جيا جيايە ، كە ھەزە گىرگرتەۋە كانى پىدائە مەركىنم ، بە ھۆيەۋە ، فەرامۇشى بۇ كەۋتنو شەرمەكانم دەستەبەر دەكەم . سېنەما بۇ من لە پال خويىندىگا ۋە كۆمەلگا ، سىياسەت ۋە ئەزمونى ژيان ، خويىندەۋە شتەكانىدىكە ، ۋىپراي جىگايەك بۇ تىركردنى چېژوئارەزۋەكان ، جىگايەكىش بوۋ ، بۇسەرەۋتنو كاتبەسەربىردن ، سېنەما بۇ من سەرجاۋەيەكى پىر بايەخى كولتورىو شارستانى بوە . بە بېرىم دىت ، بەلام نازانم چوبومە بەرخويىندىن يان نا ، بەلام دەزانم برا گەۋرەكەم ، كەدواتر ھەر ئەۋىش بۇ خويىندەۋەى كىتەب ۋە بلاۋكراۋەكان ھاندەرم بوۋ ، ۋەك ئەۋەى نەبادا لەنىۋ ھەشامەتى نىۋەھۆلەكە لىي بىزىم ، ناۋە ناۋە ئاۋرى لىدەدادامەۋە جارجارىش توندەستەكانى دەگرت ، منىش بەقورسى ھەنگاۋم دەھاۋىشتو خۇمدەگلخاندو چاۋەرىي ئەۋەبوۋم بەلكو تەۋاۋى بىنەرەكان لە ھۆلەكە بىنەدەر ، چاۋەرى بوۋم ، زۆر بە ھەزەۋە لەۋ دەرگايەم دەروانى ، كە بەپەردەيەكى رەشى ئەستور ۋەك بەرەستىك بۇ دزەكردنى روناكى بۇ نىۋەھۆلەكە دەرگاكەى داۋپۇشىيو ، گەربەھەلەنەچوبىم ، ئەۋكات لەسېنەماى ھەمرا پىيان دەگوت جەناحى چلى واتە(40 فىلسى) ، تەۋاۋى بىنەرەكان ھاتنەدەرەۋە ، كەچى من ئەۋ پالەۋان ۋە ئەستىرە جوانانەم نەبىنى بىنە دەرەۋە ، كە بە پەروشەۋە چاۋەرى بوۋم ، بەلكو لەنزىكەۋە بىاننىم! گەر لە بېرىم مابى ، ۋا بزانم فىلمەكە داستانىكى مېژۋىي بوۋ ، كە پىرى بوۋ ، لەشەپو پىكدادادان ۋە زۆرانبازى لەشېۋەى فىلمەكانى ۋەك ھەرقەل ، مارك فۇرست ، قزل ئەرسەلان ۋە نازەنىن دواترىش ھەر بېرىم دەكردەۋە ، ئاخۇ ئەۋەكتەرەنە ، پالەۋانە ئازاكان ، كچە شۇخو دل پىر لە سۆزۋەۋىنەكان ، دەبى لەكام دەرگا ھاتبەنە دەرەۋە لەكويى ئەۋەۋەۋىرە بژىن ، ئەۋەۋ دىمەن ۋە روداۋە گەرم ئەفسانەيەكانى چىرۆكى فىلمەكە خەيال ۋە ھەزەكانى دەۋرۋاندا ، تەنەت لەكاتى ھاۋىيان كە لەسەربان دەخەۋتىن ، دەنگى راپىچى فىلمەكانى سېنەماى ھەمراى ھاۋىنى تا خەيال ۋە ئەندىشەكانم شەكەت دەبون ، نىۋ روداۋى فىلمەكانىيان دەكردم ، تەنە بە بىستىنى دەنگوگۇرانى ۋە مۇسىقاي فىلمەكان ، دەمزانى چ لەقتەۋ دىمەنىكى فىلمەكەيە ، ئەمجار كەروژ دەبۇۋە ، لەگەل مندالانى ھاۋتەمەنى گەرەكەكەم ھەمان ئەۋ دىمەنە جوانانەى فىلمەكان ، كە پىر بون لە ئەۋىن ، عىشقو جوانى ، بە بەرائەتەۋە دۇبارەدەكردەۋە ، بگرە لە يەكى لە ژورە كانى دراۋسىيەكان ، كە ھەر خزمى خۇمان بون ، كونىكى بچوكان لە دەرگاى ژورەكە دروستدەكرد ، بۇ ئەۋەى تىشكى ھەتاۋ بە تىژى بە نىۋ ژورە تارىكەكە پىراتو جولەى ئىمە بېرژىنىتە سەر لا دىۋارەكەى ژورە تارىكەكە ، كەژمارەيەكمندال لەژورەۋە تەماشايان دەكرد .

دەمىكى دەرەنگى تەمەنى مندالىم بۇم دەركەۋت ، ديارە ئەۋدەمەش دەكەۋىتە ناۋەراستو كۆتابى شەستەكانەۋە ، كەلەۋ سەردەمەدا زياتر شەپۋلى فىلمەكانى مېژۋىي ۋە داستانى پالەۋاننىتى لە ئارادابو ، كە دواتر زانیمەۋە ، روداۋەكانى ئەۋفىلمانە بەشىكى گىرنگ لە مېژۋى ملاملانى نىۋان ئىمپىراتۆرەكان ۋە دىرۆكى كۆنى مەۋقايەتى پىكدىننى ، لەۋسەردەمەى مندالىمدا ، ئەمن ھەر ۋامدەزانى ئەۋ پالۋان ۋە ئەستىرانە مەۋقى راستەقىنەن ۋە خەۋنم بەلە نىكەۋە دىتنيان دەبىنى ، تەنەت خۇم لەنىۋ دىناي پىر لە ئەندىشەۋەۋەفسانەيى ئەۋان بەدەيدەكرد ، خەۋنم بەروداۋو دىمەنەرەنگاۋ

رەنگەكانى فىلمەكان دەبىنى، لەخەون و خەيالى خۆم دەبومە پالەوانى چىرۆكەكان، ھەر ئەو فىلمانەش بۆ من بونە ھەويىنى عىشقى گەرم و ئەويىنى بىگەردوھەست و سۆزى مۆييان لام پىرماناتىر كرد.

پاشان ھەر خۆم دەزانم چۆن لۆم رونىۆو، كە ئەوانە ئەكتەرى زىندوو روداوى راستەقىنەو گەرم اوگەرم نىيە ، بەلكو تىشكە رەنگاويىيەكانن، كەجولەو ديمەنى سىحراوى لەسەر پەردەى ھۆلى سىنەماكە دروستدەكەن.

ئەمن زۆر منەتبارى ئەو براىيەى خۆم ، كە بۆ يەكەمجار منى بەودنيا ئەفسوناويىيەى سىنەما ئاشنا كرد، ھەرودەك چۆن لام گرنگەبو، كەبۆ يەكەمجارمىيان لەبەر خويندن دانا، ھىندەش يەكەمجار چوئەسىنەما بۆ منىر بايەخبو، چوئە ئاشنا بونم بەسىنەما ، پەنجەرەى دنيايەكى دىكەم بە روو كرايتەو، دنيايەك كەمتر نىيە لەوانەى لەنىوكۆمەلگە، قوتابخانەو بواردەكانى دىكەى ژيان فىريان دەبىت، چىژو لەزەتى فىلمو دنياى سىنەما بەھايەكى دىكەو مانايەكى قولتر بە تىروانىنى مرۆف دەبەخشى، بۆ ئەوھى رووى جوان و شاراوو نەئىنيەكانى ژيان، خۆشەويستىو ئايىندە روونتر ببىنى لەوھى كە ھەيە ، بەلى سىنەما نەك فىرى ئەوھىيان كردم ، كەھەولبەدەم ديوەراستەقىنەكەى ژيان بۆ خۆم ھەلئىژىرم، بەلكو سىنەما بۆ من بوە ھەويىن و ھاوکارم بۆ ئەوھى وەك مرۆف تىيدا بژىم، ھەر نەبىت، چۆن تىپرامان ، تىبفكرىن بکەين و ئازادانەو بەرچاوروبانە بەرەو سبەينى ھەنگاوبنىين ، ھەندى جاريش ئاورىك نەك بۆ دواو، بەلكو بۆ رابردو، ئەوھش كەمترىن ئەمكدارىيە بۆ بىرەوھرىيەكانمان.

ئەمجار چوئە سىنەما دىدگايەكى ھىندە پىر سەلىقەت پىدەدات، تا بە ئاسانى روداوو پىشھاتەكانى ھەنوگەو ئايىندە بخويىتەو، مرۆفە سادەو راستگۆكان لە مرۆفە ئالۆزو دوو رووھەكان جيا بکەيتەو، بۆيە ئەوانەى لە بەھاي ھونەرىو فەلسەفى يان جوانكارىيە شاراوەكانى سىنەما حالينەبن، زەحمەتى دەبىنن لە سودو چىژ لىوھەرگرتن لەو ھونەرە گرنگە ، كە زۆربەى ھونەرەكانى دىكەو كولتورو ئەدەبىيات ، لە باوھشى خۆى دەگرىو لەگەل (رۆمان، شىعر ، فەلسەفە، دابونەرىت، سەماو مۆسىقاو.. تاد..) ئەفراندىن دەكات، بۆيە چىژى سىنەما تامىكى گەورە لە نىو ناخو جەستەى تاكە جوانەكان دروستدەكات، بۆيە ئەوانە نزم دەپۆننە سىنەما، رەنگە ئەوانە چىژ لە ژيانى ئاسايش وەرنەگرن.